

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ
1164 София, бул. "Христо Смирненски" N1; тел: 02/969 20 73;
Факс 02/969 20 70; www.kiip.bg; e-mail: kiip@mail.bg;

Изх. № КИИП-ЦУ- 005/12.01.2021 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ХРИСТО ТЕРЗИЙСКИ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА КОМИСИЯ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И
ПОДПОМАГАНЕ КЪМ МС

ДО
Г-ЖА ПЕТЯ АВРАМОВА
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ДО
Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ КЪМ НС

ДО
ГЛАВЕН КОМИСАР НИКОЛАЙ НИКОЛОВ
ДИРЕКТОР НА
ГД „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Камара на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП) е най-голямата организация, обединяваща инженери в Република България и има съществена роля в инвестиционния процес. КИИП е основана със Закона за камарите

на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране (ЗКАИИП). В Камарата членуват 12 000 инженери-проектанти от всички сфери и специалности, осъществяващи инвестиционно и устройствено проектиране. Част от КИИП са инженерите-конструктори, които се занимават с проектирането и оценката на здравината на конструкциите на сградите и съоръженията. По закон КИИП е задължена да представлява своите членове и да защитава интересите на обществото.

В съседните нам страни в последно време се засили сейзмичната активност. Например, Хърватия земетресението на 29.12.2020 причини човешки жертви и много сериозни материални щети. В момента хиляди хора са във временни жилища без да могат да ползват собствените си имоти.

Територията на България е с висока сейзмична активност. Това може да се види на приложената таблица на станали земетресения с магнитуд $M \geq 5$ и интензивност в епицентралната зона $I_0 \geq VII$ степен от 1900 г. до 1990 г. Тук може да се отбележи, че земетресението през 1904 г. в с. Крупник, Кресненско дефиле, е най-силното земетресение, регистрирано в континентална Европа досега.

Година	Сейзмична зона	Магнитуд - M	Интензивност - I_0
1901 г.	Шабла	$M = 7,2$	$I_0 = IX-X$ ст.
1904 г.	Крупник, Кресна	$M = 7,8$	$I_0 = X$ ст.
1905 г.	Същински район		$I_0 = VIII-IX$ ст.
1909 г.	Ямбол	$M = 6,0$	$I_0 = VIII$ ст.
1913 г.	Горна Оряховица	$M = 7,0$	$I_0 = IX-X$ ст.
1917 г.	София	$M = 5,1$	$I_0 = VII-VIII$ ст.
1928 г.	Чирпан	$M = 6,7$	$I_0 = IX$ ст.
1928 г.	Поповица-Пловдив	$M = 7,0$	$I_0 = X$ ст.
1941 г.	Чепеларе		$I_0 = VII$ ст.
1942 г.	Разград		$I_0 = IX-X$ ст.
1962 г.	Велинград	$M > 5,0$	$I_0 = VII$ ст.
1977 г.	Велинград	$M = 5,1$	$I_0 = VII$ ст.
1986 г.	Стражица	$M = 5,7$	$I_0 = VIII$ ст.

Въпросът не е дали в България ще има земетресения, а кога и колко силни ще са те.

С настоящото писмо изразяваме мнението на инженерите-конструктори, членове на КИИП, занимаващи се с проектиране. Считаме, че действащата в България законова и нормативна база не обхваща специфичната дейност, която би трябвало да се извърши от правоспособни инженер-конструктори (оправомощени от КИИП) след земетресение:

Експресна инженерна оценка на получените повреди по сградите вследствие на земетресения и определяне на остатъчния капацитет на носеща способност.

Извършване на такава оценка е крайно необходима, за да може да се ограничат проявите на хаос и паника в населението след земетресението, да може да се организират сигурни жилища за пострадалите, както и да се запази движимата и недвижима собственост. Като професионалисти в областта на обследване, проектиране и анализ на сигурността на носещите конструкции на сгради и съоръжения, ние сме запознати с проблемите по обследване и бърза оценка на текущата сигурност на сейзмично повредени сгради, но поради липса на нормативен документ (закони и процедури), не сме защитени професионално. Освен това съществува опасност отделните инженери-конструктори да използват различни критерии при провеждане на обследването и изготвяне на бързата оценка - а това е недопустимо.

Къде считаме, че са слабите места в една организация на **Експресна оценка на повредите от земетресения и определяне на остатъчния капацитет на носеща способност?**

1. Липсва нормативна и техническа база, която хармонизирани критерии за обследване и изготвяне на оценката. Това обстоятелство подлага на риск цялата дейност и евентуално би отказала колегите конструктори от участие.

2. Няма обучени и оборудвани екипи от строителни инженери-конструктори, които да извършват исканата дейност, описана по-горе. Такива екипи би трябвало да са предварително сформирани към всеки по-голям град и с предимство в районите с висока сейзмична опасност. Към момента предлаганото от Висшите Строителни Училища и УАСГ техническо образование не обхваща този вид дейност. Специални обучителни курсове биха компенсирали тази липса. Тези екипи биха могли да бъдат сформирани и на доброволни начала.

С цел обмен на добри практики, нашата страна инициира Партньорска проверка 2015-2016 на ЕС по защита от бедствия. В резултат на направените препоръки и последващи оценки и обосновки настъпиха промени в Закона за защита от бедствия (ЗЗБ) и в Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2020-2024, а Националното сдружение на общините в РБ през 2018 г. публикува Практически наръчник по обучителна тема „Превенция и действия при бедствия“. Партньорската проверка на ЕС обръща внимание на т.н. “секторен подход”, а за сейзмичната опасност препоръчва:

„Създайте орган, който да координира оценката на риска от земетресения и да осъществява мониторинг върху изпълнението на различните необходими дейности за управление на риска (структурни и неструктурни). Органът може да бъде подпомагнат по всички въпроси, касаещи земетресенията, от научни

консултативни комитети (например мониторинг на сеизмичната опасност, строителни норми, проучване)."

В тази връзка могат да се посочат и други проблеми, свързани с действия (или бездействия) по време и след земетресения.

3. Не сме запознати дали има изготвена и приета секторна стратегия и съответна програма за обучаване на населението за действия по време и след земетресение. В изготвянето ѝ и в разпространението ѝ би трябвало да участват членове на КИИП, а към момента това не ни е известно.

4. Не сме запознати за налични и внедрени в местната администрация на планове за управление и логистика по време и след земетресение. В изготвянето им и в разпространението им би трябвало да участват членове на КИИП, а към момента това не ни е известно.

5. Представяме на Вашето внимание и един проблем, който не засяга директно действията по време и след земетресения, но решаването му би могло да извърши важна превентивна функция. България е може би единствената страна от Европа с висока сеизмичност, която няма изграден собствен сеизмичен център и съответна лаборатория за натурни динамични изпитания (т.нр. shaking table) на модели на конструкции. Това затруднява както получаването на качествено образование, следдипломна квалификация и обучение, така и планирането и развитие на изследователската и научна дейност в областта на изграждане на сеизмично устойчиви конструкции на сгради и съоръжения.

С настоящото писмо заявяваме нашето желание и готовност да участваме в помощ на държавата при решаване на горепосочените проблеми и да предоставим експертния капацитет на членовете на Камара на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП). Убедени сме, че аналитичната, точна и стратегическа мисъл на строителните инженери-конструктори, работещи в сферата на проектирането, ще бъде от полза на обществото ни.

С уважение,

инж. МАРИН ГЕРГОВ

Председател на УС на КИИП

Инженер-конструктор, проектант

